

Posudek na bakalářskou práci

☐ školitelský posudek ☒ oponentský posudek	Jméno posuzovatele: RNDr. Ing. Vojtěch Kolář, Ph.D.
	Datum: 22.5.2024

Autor: Tereza Kalavská

Název práce:

Vizuální orientace vážek v prostoru – využití polarizovaného světla

- Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel).
 Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.

Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)

Cílem práce bylo shrnout dosavadní poznatky o vlivu polarizovaného světla na bezobratlé, a především pak na vážky, a to jak dospělce, tak larvy. Tyto cíle byly vesměs naplněny, ačkoliv mám jisté výhrady k některým závěrům. Žádná hypotéza nebyla v práci uvedena, jelikož se jedná pouze o literární rešerši.

Struktura (členění) práce:

V úvodu je celkem pěkný popis, co to vlastně je polarizované světlo a jaký vliv má na živočichy – obratlovce, bezobratlé (zde trochu postrádám orientaci opylovačů pomocí polarizovaného světla) a nakonec i vážky. Následují vizuální schopnosti dospělců a larev vážek – zde mi přijde trochu nelogické začlenění odstavce o studii Zoltána Csabai (kap. 6.1 – která se netýká vážek, ale brouků a ploščic). Následně jak polarizované světlo ovlivňuje výběr biotopu, kam dospělci kladou vajíčka a nakonec stručná kapitola o ekologických pastech (není zde přesně uvedeno, proč to jsou ekologické pasti tedy přesné vysvětlení termínu ekologická past, pouze že to jsou ekologické pasti: *“Organismy si tyto objekty, které jsou vytvořeny lidskou činností vybírají, protože vykazují stejné podněty jako přirozené biotopy. Z toho důvodu je nazýváme ekologickou pastí.”*) tedy materiálech, které odrážejí polarizované světlo, a nakonec následuje stručný závěr. V závěru mi chybí jakési shrnutí a vypíchnutí „knowledge gaps“ či kam by se měl ubírat další výzkum a zda sama autorka má nějaký takový experiment v plánu?

U většiny odstavců či podkapitol chybí také „concluding sentence“ a odstavec, resp. myšlenka pak působí nedokončeně („I když se ví, že dospělci vážek vnímají polarizované světlo, práci o vnímání polarizovaného světla u larev vážek je velmi málo.“ – o jaké práci se jedná? V kapitole je zmíněna pouze jedna...). Na to by si autorka měla dát u příští navazující práce pozor.

Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány?

Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?

Zdroje v práci jsou správně citovány a relevantní, ačkoliv se ve valné většině jedná o starší publikace. Těžko říci, zda je to tím, zda autorka nenalezla novější (je možné, že žádné recentní studie nejsou, ale to z textu ani závěrů rešerše nevyplývá) anebo je autorka přehlédla. V textu se pak často u obecných popisků vážek objevuje citace knih kolegů Dolný a kol., ale přišlo by mi lepší zde uvádět Corbet (1999), kde jsou přeci jen tyto věci popsány více detailně. Oceňuji však, že většina zdrojů jsou zahraniční publikace.

Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky

adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?

Práce neobsahuje výsledky, přitom by bylo zajímavé prezentovat alespoň nějaké porovnání jednotlivých experimentů anebo třeba druhy vážek (jako je částečně pro pár druhů nastíněno v Tab. 1).

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Práce obsahuje pouze několik překlepů či nejasných formulací, obrázky a tabulka jsou správně naformátovány a řádně ocitovány. Některé odstavce jsou pouze jedna (někdy i celkem krátká) věta, což by se nemělo používat – lepší je buď umístit informaci jinam do textu či myšlenku rozvinout.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Veškeré mé komentáře však nemají za cíl shazovat předložený text, ale jedná se spíše o doporučení pro další budoucí tvorbu. Myslím si, že práce splňuje veškeré požadavky na bakalářskou práci a hodnotím jí kladně a doporučuji k obhajobě.

Otázky a připomínky oponenta:

- 1) Na straně 16 je popis terénního experimentu o preferenci „tmavých“ a „světlych“ tůní, kde autoři zjistili rozdílné preference jednotlivých druhů. Není výsledek pouze ale rozdíl různých mikrohabitatových preferencích, resp. mělká voda (= teplejší) s písčítým dnem řídké porostlé vegetací vs. hlubší tůně (= chladnější) s rašelinným bahnem (tedy zřejmě i rozdílným pH) bez vegetace? Jak se s tímto autoři studie popasovali nebo jak naplánovat experiment lépe?
- 2) V kapitole Ekologických pastí mi chybí vliv fotovoltaických panelů na vážky – byla by autorka schopná toto komentovat? Myslím, že jsem na to studie zaznamenal. Zároveň jsem slyšel argumenty, že nově jsou panely dělány tak, aby polarizované světlo neodrážely a tím pádem nepůsobily jako ekologické pastí – je toto pravda?

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte zhruba rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <https://www.natur.cuni.cz/biologie/studium/2018-pravidla.pdf>
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě na e-mail: veronika.sacherova@natur.cuni.cz (pro účely zveřejnění na internetu), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu: [Veronika Sacherová, Katedra ekologie PŘF UK, Viničná 7, 128 44 Praha 2.](#)